

ORIENTAL STUDIES TRIPOS Part II

Hebrew Studies

Wednesday 3 June 2009 09.00 – 12.00

H.14 POST-BIBLICAL JEWISH TEXTS

*Candidates should answer **all** sections.
All questions carry **equal** weight.*

*Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** Answer Book.*

STATIONERY REQUIREMENTS

20 Page Answer Book x 1

Rough Work Pad

<p>You may not start to read the questions printed on the subsequent pages of this question paper until instructed that you may do so by the Invigilator.</p>
--

SECTION A

ANSWER ALL QUESTIONS IN THIS SECTION

1. Translate the following seen passage into English and comment on the halakhic issues involved:

מודיעים אנו לאדונינו עסק שני אחים היה אחד מהם ארוס על בת בתולה על שם קדוש בלא שתיית כוס ולא ראייה ועמדו על אלו כמה ימים ארוכים וחפץ לגרשה כי שנא אותה וכתב לה גט ושקל ארבעה זהובים ושתות וי[צ]אה מידו אחר כך חפץ אחיו כדי ליקח אותה וליהיות לו לאשה וכתבנו לאדונינו להודיענו מה שאמרו רבותינו בככה ולהורינו שורת הדין

T-S Misc.35.17, recto, ll. 5–11 (edited by S. Assaf 1942 p. 114, and corrected from the ms)

2. Translate the following passage into English and comment on its historical background:

ולא לקחת ממנו מס עד אשר תחל השנה ויבא שלוחינו ויביא הנשתון באילו השלשה פנים הנזכרים ונקחה ונלך קהל ממנו אל הפחה חידרה ויקח הנשתון וכתבים הביאנו מן כטיר אלמלך אליו ומגדולי המלכות ויקראם וישליכם מידו ויבקש על כל מה שיש בו שחד ונלך בענוינו ועמלינו ונקבץ מכל צד ופנה עד אשר נתנו לו זהובים הרבה מעניים ויתומים ואלמנות

T-S 13J26.13, recto, ll. 11–17 (ed. M. Gil, *Palestine during the First Muslim Period*, vol. ii, 1983, pp. 505–7, and corrected from the ms)

3. Translate the following seen passage into English and comment on any points of interest:

ויהי בבקר וישלח בעד החזן ושמו פלטיאל בן עזן ויבא ויתיצב לפניו ויבט השופט אל פניו וירא בהן סמן כי איננו נאמן ויביאהו החדרה ויתפשט השופט את בגדיו ויאמר לו פשוט בגדיך גם אתה והאבק עמי כי אמש ראיתי בחלומי אשר היינו שנינו ערומים נחבקים וזה עם זה נאבקים ועתה ארצה לפתור את החלום ויהיה לנו בעזר הצור שלום ויפשט החזן את בגדיו וירא השופט כי גופו מלא נגעים וחבורות ופצעים

IBN ZABARA, *Sepher Sha'ashu'im* ed. I. Davidson (1914), pp. 46–7

4. Translate the following seen passage into English and comment on any points of interest:

דָּה כִּיצַד מֵאֵימִין
 אַתְּ הָעֵדִים עַל עַדֵי נַפְשׁוֹת . הֵיוּ מִכְנִיסִין
 אוֹתָן וּמֵאֵימִין עֲלֵיהֶם (כ״). שְׁמָא חֲאִמְרוּ
 מֵאוֹמֵד (כ״). וּמִשְׁמוּעָה. עַד מִסִּי עַד (כ״) וּמִסִּי
 אִדָּם נֶאֱמַן שְׁמַעְנוּ (ל״). אוֹ שְׁמָא אִי אַתָּם
 יוֹדְעִין שְׁסוֹפִינוּ לְבִדּוֹק אַתְּכֶם בְּדִרְיָשָׁה
 וּבַחֲקִירָה. הֵיוּ יוֹדְעִין שְׁלֹא כְּדִינִי מִמוֹנוֹת דִּינִי
 נַפְשׁוֹת. דִּינִי מִמוֹנוֹת אִדָּם נוֹתֵן מִמּוֹן וּמִתְכַּסֵּר
 לוֹ. דִּינִי נַפְשׁוֹת דְּמוֹ וְדָם זִרְעִיּוֹתָיו תְּלוּין בּוֹ
 עַד סוֹף הָעוֹלָם. שְׁכֵן מִצִּינוּ בְּקִין שְׁהֲרַג אֶת
 אַחֲיוֹ. שְׁנֵאמַר (נִכְלָשִׁים ד׳) דְּמִי אַחִיךְ צִיעִיקִים.
 אִינוּ אוֹמְרֵי דָם אַחִיךְ אִלָּא דְּמִי אַחִיךְ. דְּמוֹ וְדָם
 זִרְעִיּוֹתָיו. דְּבַר אַחֵר דְּמִי אַחִיךְ (ל״) שְׁהִיָּה דְּמוֹ
 מוֹשֻׁלַּךְ עַל הָעֵצִים וְעַל הָאֲבָנִים. לְסִיכָךְ נִבְרָא
 אִדָּם יַחֲדִי לְלַמֶּדְךָ (נ״) שְׁכָל הַמַּאֲבָד נִפְשׁ
 א׳ מִבְּנֵי אִדָּם. מַעֲלָה עֲלִיו הַכְּתוּב כֹּאִילוֹ אִיבַד
 עוֹלָם מֵלֵא. וְכָל הַמִּקְיִים נִפְשׁ אַחַת מִבְּנֵי אִדָּם.
 מַעֲלָה עֲלִיו הַכְּתוּב כֹּאִילוֹ קִיִּים עוֹלָם מֵלֵא.

MISHNAH, *Sanhedrin* 4.5, *Mishnayot*, 1959, vol. 2, p.47

5. Translate the following seen passage into English and discuss the author's use of biblical allusions and philosophical ideas:

ב אַתָּה אֶחָד רֵאשׁ כָּל מַנְיָן, וְיִסּוֹד כָּל בְּנִין.
 אַתָּה אֶחָד וּבִסּוֹד אֶחָדוֹתְךָ חֲכָמִי לֵב יִתְמָהוּ, כִּי לֹא יָדְעוּ מֶה הוּא.
 אַתָּה אֶחָד וְאֶחָדוֹתְךָ לֹא יִגְרַע וְלֹא יוֹסִיף, לֹא יִחְסַר וְלֹא יַעֲדִיף.
 אַתָּה אֶחָד וְלֹא כְּאֶחָד הַקְּנִי וְהַמְּנִי, כִּי לֹא יִשְׁיַגֶּךָ רַבּוּי וְשִׁנּוּי, לֹא תֵאָר
 5 וְלֹא כְּנֹי.
 אַתָּה אֶחָד וְלִשׁוֹם לָךְ חֶק וּגְבוּל נִלְאָה הַגִּיּוֹנִי, עַל כֵּן אֶמְרָתִי אֶשְׁמְרָה דְּרָכִי
 מִחֶטֶא בְּלִשׁוֹנִי.
 אַתָּה אֶחָד גְּבוּהָתָּ וְנִעְלִיתָ מִשְׁפָּל וּמִנְפָּל, וְאִילוֹ הָאֶחָד שְׁיִפָּל.

SOLOMON IBN GABIROL, *Keter Malkhut*, D. Jarden, ed., *The Liturgical Poetry of Rabbi Solomon Ibn Gabirol*, 2nd ed., 1977, p.39

(TURN OVER)

SECTION B

6. Translate the following unseen passage into English:

דע, כי כל-מצוה שנמתן הקדוש-ברוך-הוא למשה רבנו, עליו
השלום, נתנה לו בפרושה^ט: הנה אומר לו המצוה, ואחר כך אומר
לו פרושה וענינה; וכל מה-שהוא כולל ספר התורה^י. וענין^י
למודו לישראל הנה כפי שאמר דף: הנה משה נכנס באהל^י
ונכנס אליו בתחלה אהל^י; ומשה הנה אומר לו המצוה הנתונה
לו^י פעם אחת ולמדו פרושה. ויסתלק אהל^י וחזר^י לימין משה
רבנו. ונכנסו אחרי אלעזר ואיתמר בניו, והנה משה אומר להם
מה-שאמר לאהל^י – ויסתלקו. וישב האחד לשמאל משה רבנו,
והשני – לימין אהל^י. ואחרי כן יבאו שבעים זקנים, וילמדם משה
כמו שלמד לאהל^י ובניו. ואחרי כן יבאו ההמון וכל-מבקש ה,
וישם לפניהם המצוה ההיא עד ישמעו הכל מפיו. נמצא: אהל^י
שומע המצוה ההיא מפי משה – ארבע פעמים, ובניו – שלש
פעמים, והזקנים – שתי פעמים, ושאר העם – פעם אחת. ויסתלק
משה וחזר אהל^י לפרש המצוה ההיא אשר למד – ששמע מפי
משה ארבע פעמים, כמו שאמרנו – על^י כל-הנמצאים. ויסתלק
אהל^י מאתם, אחרי ששמעו בניו המצוה ארבע פעמים: שלש מפי
משה ואחת מפי אהל^י. וחזרין אלעזר ואיתמר, אחרי שנסתלקי
אהל^י, ללמד המצוה ההיא לכל-העם הנמצאים, ונסתלקו מלמד.
ונמצאו שבעים הזקנים שומעים המצוה ארבע פעמים: שתיים
מפי משה, ואחת מפי אהל^י, ואחת מפי אלעזר ואיתמר. וחזרין
הזקנים גם הם אחר כך להורות המצוה להמון פעם אחת. נמצאו
כל-הקהל שומעים המצוה ההיא ארבע פעמים: פעם מפי משה,
ופעם מפי אהל^י, ושלישית מפי בניו, ורביעית מפי הזקנים.

MAIMONIDES, M. D. Rabinovich, ed., *Moses Maimonides: Introductions to the Commentary on the Mishnah*, 1961, pp. 9-10

SECTION C

ANSWER ONE OF THE FOLLOWING TWO QUESTIONS:

7. Translate the following unseen Hebrew passage into English:

ואשר ראינו להודיעך לתת כל עזבון שנמצא ואשר לא נמצא יחלק לשני חלקים ותתן החצי לבת זו והחצי לבתו האחרת כי שתיהם ראויות לכך וכך אמרו רבותינו זכ' לבר' הניח בנות גדולות וקטנות אין הגדולות מתפרנסות על קטנות ואין הקטנות נזונות על הגדולות אלא חולקות בשווה ואשר עשית בתתך החטים לאשה לעצמה היה ראוי לך לחלקו לש[ני] חלקים כאשר כתבנו למעלה עבור כי האשה חייבת בבתה להניקה

זון 'to sustain, feed'

'No room for compassion in a legal case' — a letter of Eli b. Amram, c. 1048.

T-S 18J4.21, recto, ll. 5–11 (unpublished; transcribed from ms)

8. Translate the following English passage into Medieval Hebrew:

The house was pleasantly situated by the roadside in a little village named Finden. Opposite stood the church, a plain, low, square-towered building. As it was cattle-market to-day in the town of Wattleborough, droves of beasts and sheep occasionally went by, or the rattle of a grazier's cart sounded for a moment. On ordinary days the road saw few vehicles, and pedestrians were rare.

Mrs Milvain and her daughters had lived here for the last seven years, since the death of the father, who was a veterinary surgeon. The widow enjoyed an annuity of two hundred and forty pounds, terminable with her life; the children had nothing of their own. Maud acted irregularly as a teacher of music; Dora had an engagement as visiting governess in a Wattleborough family. Twice a year, as a rule, Jasper came down from London to spend a fortnight with them; to-day marked the middle of his autumn visit, and the strained relations between him and his sisters which invariably made the second week rather trying for all in the house had already become noticeable.

GEORGE GISSING, *New Grub Street*

END OF PAPER